

KOCAELİ SAĞLIK VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
DIŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
KLİNİK UYGULAMA VE STAJ YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1- (1) Bu yönergenin amacı Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerinin gerçekleştirmesi gereken klinik uygulamaları ve stajlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2- (1) Bu yönerge, öğrencilerin öğrenim süresince yapmakla yükümlü oldukları klinik uygulama ve staj çalışmalarının temel ilkeleri ile planlama, uygulama ve değerlendirme usul ve esaslarını kapsar.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu yönerge, "Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği"ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- Bu yönergede geçen;

- a-Üniversite: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi'ni,
- b-Fakülte: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi'ni,
- c-Dekan/Dekanlık: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Dekanı/Dekanlığı'nı,
- d-Fakülte Kurulu: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Fakülte Kurulu'nu,
- e-Yönetim Kurulu: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Fakülte Yönetim Kurulu'nu
- f-Eğitim Komisyonu: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Eğitim Koordinasyon Komisyonu'nu,
- g-Eğitim Koordinatörü: Dekan tarafından görevlendirilen ve eğitim programlarının düzenlenmesi ile ilgili olarak, öğrenci, anabilim dalı ve dekanlık arasında koordinasyonu sağlayan öğretim üyesini,
- h-Öğrenci: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi öğrencilerini,
- ı-DUÇEP: Diş hekimliğinde çekirdek eğitim programını,
- i-Klinik uygulama ve Staj: Öğrencinin eğitim-öğretim süresince edindiği klinik öncesi bilgi ve becerilerini, klinik ortamda hasta üzerinde uygulamasıdır. Staj olarak da adlandırılır. Mesleki zorunlu ders statüsünde olup dördüncü ve beşinci akademik yıllarda, anabilim dallarının koordine ettiği ve öğretim elemanlarının kontrolü altında yürütülen ders ve hasta üzerindeki tedavi, eğitim, motivasyon gibi çalışmalardır.
- j-Klinik uygulama eğitimi formu/çalışma defteri veya staj formu: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi eğitim ve öğretim hedeflerine uygun olarak her anabilim dalı tarafından hazırlanan ve öğrencilerin staj sürecinde tamamlaması gereken tanı, tetkik ve tedavi işlemleri ile diğer etkinliklerinin kayıt edildiği formları ve bu formların yer aldığı çalışma defterini,
- k-Staj sonu notu: Anabilim dallarınca belirlenen esaslara göre yürütülen klinik uygulama eğitimi sonunda staj formunda yer alan verilere göre anabilim dalının taktir ettiği nottur. Yılsonu sınavı notu yerine geçer.
- l-TÖMER: Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi'ni ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar (Klinik Uygulama Eğitimi ile İlgili Esaslar)

Klinik Uygulama Şekli

Madde 5- (1) Öğrenciler, anabilim dalları tarafından belirlenen sayıdaki pratik çalışmaları, klinik uygulama ve staj süresinde tamamlamakla yükümlüdür.

(2) Pratik çalışmaların hangi sayıda ve ne şekilde yapılacağı, başarı durumunun nasıl değerlendirileceği ilgili anabilim dalı tarafından belirlenir ve akademik yıl başlamadan ilan edilir

(3) Öğrenciler, gruplar halinde ve dönüşümlü olarak Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği esaslara göre klinik uygulama yaparlar.

Klinik Uygulama Dönemleri ve Süresi

Madde 6- (1) Klinik uygulamalar 4.sınıf öğrencileri için diş hekimliği eğitim-öğretim süresinin 7. ve 8. yarıyıllarında, staj uygulaması ise 5. Sınıf öğrencileri için 9. ve 10. yarıyıllarında, Fakülte Kurulu'nun her eğitim öğretim yılı başında belirleyeceği sürelerde yapılır. Stajlar akademik takvimdeki eğitim-öğretim süresinin dışına taşabilir; ancak klinik uygulamaların ve stajların başlangıcı ve uygulama esasları klinik uygulamaların ve stajların başlamasından en az bir hafta önce ilan edilmelidir.

(2) Öğrenciler aynı anda birden fazla klinik uygulama dersi alamaz ve staj yapamaz. Ancak kayıtlı olduğu stajın ve çalışmak istediği anabilim dalının onayıyla farklı kliniklerde çalışmasına izin verilebilir.

(3) Klinik uygulamalar ve stajlar aşağıda verilen anabilim dallarında Fakülte Kurulu'nca belirlenen takvim ve sürelerle uygun olarak yapılır.

- Ağız Diş ve Çene Cerrahisi
- Ağız Diş ve Çene Radyolojisi
- Endodonti
- Ortodonti
- Pedodonti
- Periodontoloji
- Protetik Diş Tedavisi
- Restoratif Diş Tedavisi

(4) Klinik uygulamalar ve stajlar mesai saatleri içerisinde yapılır. Öğrenciler sorumlu öğretim elemanının olurlarını almadan hasta üzerinde işleme başlayamaz. Hem öğrenciler hem de sorumlu öğretim üyesi, mesai bitmiş olsa dahi sorumlu oldukları hastalara ait ertelenmesi mümkün olmayan ve/veya hemen bitirilmesinde yarar bulunan görevlerini (tedavi vb) bitirmeden klinikten ayrılamazlar.

Staj Yapabilme Koşulları

Madde 7- (1) 4. sınıf klinik uygulamalarına kayıt olabilmek için, daha önceki yıllardan klinik öncesinde başarılı olma şartı aranan derslerden geçer not alınmış olması gerekir.

(2) 5.sınıf staj derslerinin alınabilmesi için ilgili anabilim dalının önceki eğitim-öğretim yıllarındaki klinik öncesi uygulama ve/veya klinik uygulama derslerinden başarılı olunması gerekir.

(3) Öğrenciler, bir anabilim dalının klinik uygulama ve staj derslerini alabilmek için ilgili anabilim dalının aynı eğitim- öğretim yılındaki zorunlu teorik derslerine kayıt yaptırmak veya bu dersi daha önce başarmış olmak zorundadırlar.

Klinik Uygulama Eğitimi Gruplarının Oluşturulması

Madde 8- (1) Eğitim Koordinatörü tarafından akademik takvime göre hazırlanan klinik uygulama ve staj grupları listeleri eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce ilgili anabilim dalı başkanlıkları ve öğrencilerle paylaşılır.

Devam Zorunluluğu

Madde 9- (1) Öğrencilerin; klinik uygulama ve stajların en az %80'ine devamı zorunludur.

(2) Devam durumu, öğretim elemanları tarafından yapılan yoklamalarla belirlenir.

(3) Devamsız öğrencilerin durumu yılsonu sınavlarından önce ilgili anabilim dalı tarafından Dekanlığa bildirilir ve Yönetim Kurulu'nun ilgili öğrenciler için alacağı karara göre işlem yapılır.

(4) Sağlık nedenleriyle usulüne uygun olarak yetkili kurumlardan alınan sağlık raporları devam yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz, ancak raporlu olan süre azami eğitim-öğretim süresi dışında tutulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ölçme ve Değerlendirme

Sınavlar, Değerlendirme ve Telafi

Madde 10- (1) 4. ve 5. sınıfların klinik uygulama ve staj derslerinde, ilgili anabilim dalı tarafından istenilen pratik çalışmalar, belirlenen süreler içerisinde ve istenilen niteliklerde tamamlanmak zorundadır.

(2) Klinik uygulama ve staj derslerinde, anabilim dalı tarafından belirlenen pratik çalışmalarını verilen süre içerisinde tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenci, anabilim dalı tarafından belirlenen klinik uygulama ve staj telafisi kriterlerini tamamlamışsa eksik kalan veya başarısız olduğu pratik çalışmalarını akademik takvimde belirtilen tarihler arasında telafi eder.

(3) Telafi döneminde de istenilen pratik çalışmaları tamamlayamayan veya bu çalışmalarda başarısız olan öğrenci, ilgili klinik uygulama ve staj dersinden başarısız sayılır, bir sonraki eğitim-öğretim döneminde öncelikle başarısız olduğu klinik uygulama ve staj dersini tekrar etmek zorundadır.

(4) Öğrenciler bir eğitim-öğretim yılı içerisinde en fazla 4 klinik uygulama ve staj dersinden telafi yapabilirler.

(5) Öğrenciler, 4'ten fazla klinik uygulama dersinden başarısız olursa, başarısız olduğu tüm klinik uygulamaları bir sonraki eğitim-öğretim döneminde öncelikle almak zorundadırlar.

(6) 4. sınıfa geçerek ilk defa klinik uygulama dersi alacak uluslararası statüdeki öğrencilerin B2 (B1) seviyesinde TÖMER belgesine sahip olmaları gerekmektedir. B2 seviyesinde Türkçe dil yeterliliği bulunmayan öğrenciler klinikte hasta üzerinde tanı, tetkik ve tedavi işlemleri uygulayamazlar.

Ölçme ve Değerlendirme Esasları ve Sınavlar

Madde 11- (1) Ölçme ve değerlendirme içeriği DUÇEP'e uygun olmalıdır.

(2) Klinik uygulama ve stajlarının pratik çalışmalarını belirlenen süre içinde bitiren öğrenciler klinik uygulama ve staj sonunda klinik uygulama ve staj sonu sınavına tabi tutulurlar.

(3) Klinik uygulama ve staj sonu sınavı klinik uygulama ve staj süresinin son haftası içinde veya staj sonunda anabilim dalınca belirlenen tarihte ilgili anabilim dalında gerçekleştirilir.

(4) Klinik uygulama ve staj sonu sınavı sadece pratik uygulama, sadece yazılı sınav, sadece sözlü sınav ya da bunların birkaçının birlikte yapılması şeklinde olabilir.

(5) Öğrenci, ilgili anabilim dalı tarafından belirtilen zaman ve yerde sınavlara girmek zorundadır. Öğrencinin girmemesi gereken bir sınava girmesi durumunda aldığı not, ilan edilmiş olsa da geçersiz sayılır.

(6) Öğrencinin klinik uygulama ve staj çalışmalarının ölçme ve değerlendirmesinde klinikte yapılan işler, klinik uygulama ve staj boyunca yaptığı ödev, seminer, literatür sunumu vb. gibi etkinlikleri, yapıyorsa ara sınav, hasta başı sunum gibi çalışmalarını değerlendirmeye alınır. Bunların tamamına verilen not ile klinik uygulama ve staj sonu sınavından aldığı not, anabilim dalınca belirlenen oranlar dahilinde değerlendirilerek öğrenciye klinik uygulama ve staj son değerlendirme notu verilir. Bu iki notun oransal değerleri % 60 ile % 40 arasında olmalıdır. Elde edilen klinik uygulama ve staj son değerlendirme notu en az 60 olmalıdır. Bu not harf notuna da çevrilerek klinik uygulama ve staj başarı durumu ilan edilir. Klinik uygulama ve staj son değerlendirme notu 60 altında olan ve barajını tamamlamadığı için sınav sonu sınavına alınmayan öğrencilere bütünleme sınav döneminde bir sınav hakkı daha tanınır. Barajını tamamlayamadığı için sınava alınmayan öğrencilerin bütünleme sınavına kadar eksik olan işlerini tamamlamaları gerekir. Bütünleme sınavında da 60 ve üzeri not alamayan öğrenci ertesi yılda başarısız olduğu klinik uygulama/ları ve staj/stajları tekrar alır. Bu durumda olan 5. sınıf öğrencileri ertesi yılın stajlarında ders sayısına göre gruplarda öncelikli olarak yerleştirilir. Sadece başarısız oldukları bu stajlar nedeniyle mezun olma aşamasına gelememiş öğrenciler, başarısız oldukları staj/stajları tekrarlayıp geçer not aldıkları taktirde, eğitim yılının hangi dönemi olursa olsun mezuniyet işlemleri yapılır.

Kılık- Kıyafet

Madde 12- (1) Öğrenciler hasta ile ilgili bir iş yapıyor olmasa bile Fakülte kliniklerinde Rektörlüğün ve Dekanlığın belirlediği kriterlere uygun giysiler giyinmelidir.

(2) Öğrenciler dekanlık ve/veya rektörlükçe belirlenen renklerde alt ve V yaka üst olacak şekilde üniforma ve üniforma üzerine uzun kollu, hakim yaka, beyaz, çıtçıtlu önlük giymelidir. Formaların model, renk vs. gibi özellikleri anabilim dallarından gelen teklifler ışığında gerekli görüldüğü takdirde Dekanlıkça belirlenir ve değiştirilebilir.

(3) Genel görünüm ve üniforma sağlık hizmetleri için gerekli dezenfeksiyon, sterilizasyon şartlarına uygun şekilde olmalıdır (kız öğrenciler ve uzunsu erkek öğrenciler saçları arkadan tam olarak toplanmalı, tırnaklar temiz-kısa ve ojesiz olmalıdır, takı takılmamalı, makyaj hafif yapılabilir).

(4) Giysiler temiz ve ütülü olmalıdır.

(5) Öğrenci kimlik kartları görünür şekilde takılmalıdır.

(6) Klinik için ayrı, temiz ayakkabı giyilmelidir. Terlik veya açık ayakkabı giyilmemelidir.

(7) Yüz koruyucu maske, cerrahi bone ve ağız maskesi kullanılmalıdır.

(8) Anabilim dalınca gerekli görülen durum ve işlemler sırasında steril ortam şartlarına uygun giysiler

giyilmelidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Anabilim Dalı Başkanlarının görev, Yetki ve Sorumlulukları

Madde 13- (1) Anabilim Dalı Başkanı, eğitim-öğretim yılı başlamadan önce klinik uygulama ve staj eğitiminden sorumlu öğretim elemanlarını belirleyerek Dekanlığa bildirir.

(2) Anabilim Dalı Başkanları yeni eğitim-öğretim yılı başlamadan önce, Anabilim Dalı Akademik Kurulu'nu toplar ve klinik uygulama ve staj eğitimi amaç ve hedeflerini, araç ve yöntemlerini, yeterlilik ve değerlendirme ölçütlerini ve klinik uygulama ve staj değerlendirme formu/defterini belirler (hazırlar) ve Eğitim Komisyonu ve Dekanlığa sunar. Klinik uygulama ve staj eğitimi amaç ve hedefleri DUÇEP ve Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi müfredat programına uygun olmalıdır.

(3) Her klinik uygulama ve staj sonunda, klinik uygulama ve staj eğitiminden sorumlu öğretim elemanları ve Anabilim Dalı Başkanı, anabilim dalının belirlediği ölçme-değerlendirme ölçütleri doğrultusunda 4. ve 5. sınıf öğrencilerine ait değerlendirme formu/defterini ve devam durumunu değerlendirerek, yeterlilik konusunda ortak karar oluşturur

Öğrencilerin Görev ve Sorumlulukları

Madde 14- (1) Anabilim dalı tarafından hazırlanan program doğrultusunda, eğitim amacıyla kendilerine verilen hastalara öncelikle kendini tanıtarak hastanın anamnezini alır, muayenesini yapar, ön tanısını belirler, vakanın yorumunu ve ayırıcı tanısını yapar ve ilgili sorumlu öğretim elemanına sunar.

(2) Öğrencilerin tüm klinik uygulamaları ve stajları, sadece eğitim amacına yönelik olup hiçbir şekilde hastaların tanı-tedavi, takip ve tıbbi bakımları ile ilgili kararlara, uygulamalara, kayıtlara doğrudan müdahil olamaz. Öğrenciler, sadece öğrenme amacıyla sorumlu ve yetkili kişilerin gözetiminde uygulama yapabilir.

(3) Öğrenciler klinik uygulamalar ve stajlar sırasında diş hekimliği meslek etiğinin ve deontolojinin ilke ve kurallarına uygun davranırlar.

(4) Öğrenciler hasta ve yakınlarının haklarına saygılı davranır ve hasta bilgilerinin gizliliği ilkesine uyarlar.

(5) Öğrenciler eğitim ve uygulama çalışmaları sırasında hastalarla ilgili elde ettikleri bilgi, belge ve örnekleri hiçbir şekilde herhangi bir platformda ve başkalarıyla paylaşamaz, başka amaçlarla kullanamaz ve biriktiremezler.

(6) Öğrenciler klinik eğitim uygulamaları ve stajları sırasında hastalarla ilgili tanı ve tedavide değişiklik gerektirecek bilgi, gözlem ve bulgu sahibi olduğunda, bunu derhal sorumlu öğretim elemanına bildirirler.

(7) Öğrenciler hasta güvenliğine zarar verecek ve hastane hijyenini bozacak davranışlardan kaçınırlar.

Öğrencilerin Uyması Gereken Kurallar

Madde 15- (1) Klinik Kuralları:

a) Klinik uygulama ve staj başlama saatinden en az 30 dk önce klinikte hazır bulunmalıdır.

b) Kliniğe gelirken klinik kıyafetlerine ve vücut temizliğine önem vermelidir.

c) Klinik uygulama ve staj vakitlerinde klinik uygulama sorumlularından izin almadan klinikten ayrılmamalıdır.

ç) Klinikte sorumlu öğretim elemanı olmadığı zamanlarda hasta bakmamalıdır.

d) Hastalarına kendisini "Diş Hekimi Adayı" olarak tanıtmalıdır.

e) Uygulanan tedavilerin tüm aşamaları sorumlu öğretim üyelerine gösterilmelidir.

f) Öğle aralarında sorumlu öğretim üyesi/elemanı olmadan hasta bakmamalıdır.

g) Hasta, öğrenciler, yardımcı personel ve öğretim elemanının sağlığının korunması amacı ile dezenfeksiyon-sterilizasyon kurallarına uyulmalıdır.

h) Klinikte kullanılacak sarf malzemeler sorumlu yardımcı personelden talep edilmeli ve verilen malzemelerin israf edilmemesine özen gösterilmelidir.

ı) Dental ünitle ve aletler özenle kullanılmalıdır.

i) Kaybolan ya da hasar gören aletlerden öğrenci sorumludur.

j) Hastane otomasyon sisteminde ilgili alanlar zamanında ve eksiksiz doldurulmalıdır.

k) Öğrenciler birbirlerine, klinik çalışanlarına ve hastalarına karşı davranış biçimlerine ve hitap şekillerine dikkat etmek zorundadırlar.

l) Diş Hekimliği Fakültesi Hastanesinin organizasyon, kalite, hasta güvenliği, enfeksiyonların önlenmesi ve kontrolü ve diğer programlarına entegre olmalıdır.

Madde 16- (1) Hasta İlişkileri:

a) Hasta yararları öncelikle gözetilmeli, hasta hakları göz önünde bulundurulmalı ve mutlaka uyulmalıdır hastanın rahatlığı ve güvenliği temin edilmelidir.

- b) 4. ve 5. sınıf öğrencileri hastasını dinlemeli, sorularına cevap verip bilgilendirmelidir.
- c) Ne işlem yapıldığı göz teması kurularak anlatılmalıdır.
- ç) 4. ve 5. sınıf öğrencileri hata yapması durumunda, hastaya durumu anlatmalıdır. Hata düzeltilmiş olsa ve hasta sonuçta iyi olsa bile, hata saklanmamalıdır.
- d) 4. ve 5. sınıf öğrencileri başka bir öğrenciyi korumak için hile yapmamalı ve aldatmamalıdır.
- e) Hastaya tedavi önerisinde bulunmadan önce olası sonuçlar anlatılmalıdır. Uygun olmayan tedavi seçilmemelidir.

Madde 17- (1) Sterilizasyon, dezenfeksiyon ve hijyen işlemleri;

- a) Aletlerin sterilizasyon durumu: Kullanılacak aletlerin temiz, steril ve iyi durumda olduğundan emin olunmalıdır.
- b) Ünit Kullanımında Dikkat Edilecek Hususlar: Hasta, temizlenmiş ünitlerde bakılmalıdır. Ünitin eldivenle dokunulan yerleri sonradan mutlaka dezenfektan ile silinmelidir. Tetiyer ve hekim koltuğu eldivenler takılmadan hastanın başına ve hekime göre ayarlanmalıdır.
- c) Bulaşıcı Hastalığı Olan Hastalarda Çalışırken Dikkat Edilecek Hususlar: Bulaşıcı hastalığı olduğunu beyan etmeyen veya hastalığından habersiz olan bireylerin olabileceği ihtimali göz ardı edilmemelidir. Kliniğe gelen her hasta "potansiyel enfekte hasta" olarak değerlendirilmeli, kişisel bariyer malzemelerinin kullanımına özen gösterilmelidir.
- ç) El temizliği: Her hastadan önce ve sonra eller iyice sabunla yıkanmalıdır. Aynı hastanın tedavisine devam ederken çıkarılan bir eldiven tekrar kullanılmamalıdır.
- d) Genel Hijyen Kuralları: Steril aletler kontamine edilmemelidir. Hastanın ağızıyla temas eden eldivenli eller ile hiçbir yüzey veya objeye dokunulmamalıdır (örn: hasta evrakları, klinik çalışma defteri, bilgisayar vs.). Hasta ile kontamine tüm materyaller kırmızı renkli tıbbi atık amblemi taşıyan poşetli çöp kutularına atılmalıdır.

Hükmü Bulunmayan Durumlar

Madde 18- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri, Senato ve ilgili akademik birim kurul kararları uygulanır.

Yürürlük

Madde 19- (1) Bu Yönerge 2025-2026 Eğitim-Öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer

Yürütme

Madde 20- (1) Bu Yönerge Kocaeli Sağlık ve Teknoloji Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Dekanı tarafından yürütülür.

Bu Yönerge 19.09.2025 tarih ve 106-11 sayılı Senato Kararı ile kabul edilmiştir.